

реалізовується. Незважаючи на те, що соціальна сфера в Україні є найбільш захищеною законодавчо, вона залишається найменш реформованою та найбільш витратною для бюджету, а механізми автоматичних стабілізаторів соціальних програм є слабкими. Це створює для країни нові фінансові ризики, ускладнюючи надалі забезпечення базових соціальних гарантій.

Література:

1. Bonnet Florence, Ehmke Ellen, Hagemeyer Krzysztof. Social security in times of crisis. International social security review. — 2010. — Vol. 63. — №2.
2. Global Wage Report 2012/13: Wages and equitable growth: Geneva, International Labour Office, 2013.
3. Social protection floor for a fair and inclusive globalization. Report of the Social Protection Floor Advisory Group. Geneva: International Labour Office, 2011. — 117 p.
4. Антикризова політика в світі та в Україні: порівняльна оцінка заходів та економічних ефектів. Аналітична доповідь. — К.: Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. — 2009. — грудень. — 34 с.
5. Жан-Люк Грео. Велика західна рецесія. Електронний ресурс. Режим доступу:
6. http://rethinkingdemocracy.org.ua/themes/Greau_ukr.html.
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Федоров І. О.,

к.е.н., доцент,

Таврійський національний університет
імени В. І. Вернадського

Покотілов Д. В.,

аспірант,

Таврійський національний університет
імени В. І. Вернадського

ПРІОРИТЕТИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Сучасний розвиток України характеризується кризовими явищами як в економіці країни, так і в розвитку окремих її регіонів, галузей, діяльності деяких суб'єктів. Усе це відбувається під впливом тривалої світової фінансової кризи. Інституційні ж перетворення в Україні призводять до змін у знищенні

попередніх зв'язків, вимагають вдосконалення системи управління державним і корпоративним секторами економіки, проведення широкомасштабних державно-управлінських реформ, запровадження ефективних антикризових механізмів, розробки антикризових стратегій тощо» [1].

Актуальність теоретичної розробки проблем антикризового регулювання економіки, необхідність подолання кризового стану економіки в умовах необхідності стабільного розвитку економіки й актуальність пошуку нових підходів до вироблення стратегії й тактики подолання кризового стану економіки визначили вибір проблематики даного дослідження [2, с. 276]. Питання антикризового управління національною економікою розглядалися у наукових працях Л. Колінець, О. Молдована, Н. Паліги та багатьох інших вітчизняних науковців. Але низька результативність використання антикризових заходів потребує неупередженого аналізу причин, механізмів і наслідків розвитку кризових явищ у національній економіці для формування антикризового інструментарію на майбутнє [3, с. 6].

Тож спробуємо запропонувати власні вектори вдосконалення механізму антикризового регулювання, але спочатку дамо визначення цього терміну.

Антикризове регулювання — це процес, за допомогою якого здійснюється вплив держави на економіку з метою скорочення строків і зменшення глибини кризи, а також пом'якшення його негативних соціально-економічних наслідків. Державне антикризове регулювання виконує наступні функції: вироблення заходів стабілізації економіки під час кризових потрясінь; захист ключових підприємств, що перебувають у стратегічно важливих галузях, від кризових процесів, що відбуваються в економіці. [4, с. 620].

Удосконалення механізму антикризового регулювання в умовах світової економічної кризи на базі стратегії економічного розвитку України, яка орієнтована на запобігання наслідків світової фінансової кризи та забезпечення стабільного зростання економіки, підвищення добробуту населення, повинна містити такі пріоритети:

- удосконалення податкової системи: застосування податкових стимулів до інноваційних і високотехнологічних підприємств;

- створення й державна підтримка реально діючої мережі надійних кредитних установ;

- удосконалення нормативно-правової бази, особливо в розділах про неспроможність підприємств і регулювання діяльності акціонерних товариств;

- підвищення інноваційної і інвестиційної активності;
- перехід до стандартів розвинених країн у сфері бюджетної політики;
- підвищення ефективності антимонопольної політики, створення здорового конкурентного середовища;
- забезпечення відповідності політики держзакупівель, включаючи закупівлі держкорпорацій, пріоритетам розвитку вітчизняної промисловості;
- забезпечення охорони інтелектуальної власності за світовими стандартами;
- розробка, впровадження і підтримка нових програм по підготовці кризис-менеджерів, що включає відбір і навчання антикризових керуючих; визначення місії їхньої діяльності і її цілей; збагачення теорії організацій на основі узагальнення наявного практичного досвіду роботи антикризових керуючих; побудова (на основі досягнень теорії організацій) навчальних програм для конкретних кризових ситуацій [5, с. 276].

До того ж держава не має права переступати тонку грань між необхідним антикризовим управлінням і переходом до авторитаризму. Необхідність визначення і дотримання цієї межі ще раз підтверджує обов'язковість підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері державного регулювання, покликаних визначити найсприятливіше для боротьби з кризовими явищами співвідношення державного регулювання і механізмів самоврядування в політичній і соціально-економічній сферах. Наявність викладених проблем підтверджує актуальність досліджень у області державного антикризового менеджменту з метою швидкого створення його єдиної, чітко опрацьованої концепції [6].

Таким чином, формування стратегії економічного розвитку з урахуванням розроблених рекомендацій ставить завдання пошуку шляхів переходу від вирішення проблем подолання вже виниклих криз або пророкування можливих строків їхнього настання, до забезпечення умов безперервного поступального розвитку економіки, що припускає підвищення якості життя всього населення планети без збільшення масштабів використання природних ресурсів до ступеня, що перевищує можливості Землі як екологічної системи.

Перспективи подальших наукових досліджень у даному напрямку передбачають формування наукових рішень щодо створення міжнародних і національних програм сталого економічного розвитку, що потребує вирішення глобальних завдань: подолання негативних наслідків світових економічних криз, вирішення

проблем бідності, голоду, перенаселення, екологічних проблем тощо із застосуванням нових інструментів аналізу й бачення проблем і засобів їх вирішення з врахуванням особливостей і проблем кожного конкретного регіону, країни [7, с. 289].

Література

1. Шпачук В. В. Сутність терміну «антикризове управління» [Електронний ресурс] / В. В. Шпачук // Науковий вісник Академії муніципального управління, серія «Управління». — №1. — 2011. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_upravl/2011_1/27.pdf
2. Колінець Л. Антикризове регулювання економіки в умовах світових економічних криз: орієнтація на реалізацію стратегії економічного розвитку / Леся Колінець // Економічний аналіз : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту.— Тернопіль, 2010.— Вип. 5.
3. Безземельна Т. О. Оцінювання ефективності антикризової політики в Україні / Безземельна Т. О. // Держава та регіони. — 2011. — № 2.
4. Антикризисное управление [Текст] / под ред. Э. М. Короткова. — М.: ИНФРА-М, 2005.
5. Колінець Л. Антикризове регулювання економіки в умовах світових економічних криз: орієнтація на реалізацію стратегії економічного розвитку / Леся Колінець // Економічний аналіз : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту.— Тернопіль, 2010.— Вип. 8.
6. Бабич А. О. Формирование концепции государственного антикризисного управления в Украине. [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://archive.nbu.gov.ua/e-journals/debu/2009-1/index.html>
7. Колінець Л. Антикризове регулювання економіки в умовах світових економічних криз: орієнтація на реалізацію стратегії економічного розвитку / Леся Колінець // Економічний аналіз : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту.— Тернопіль, 2010.— Вип. 9.

Федулова А. І.

д.е.н., професор,

ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України»

УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИНЦИПІВ

Сучасний підхід до управління інноваційними процесами полягає в тому, що інновації в системі економіки знань базуються не стільки на нових комбінаціях ресурсів і винаходах, як це було